

YSO ja MARC21 esimerkkejä

Viralliset formaattisivut: [MARC 21 -etusivu](#) | [Bibliografiset tiedot](#) | [Asiasanakentät \(6XX\)](#)

Luonnoksia esimerkeiksi YSON käytöstä MARC21 tietueissa

HUOM! nämä ovat projektissa laadittuja ehdotuksia eikä niitä ole vielä vahvistettu varsinaisiin ohjeisiin ja formaattien esimerkeiksi

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/3XX.htm> - 388 Luomisaika (T)

Aika-merkinnät odottavat tulossa olevan uuden standardin mukaista ohjeistusta. Kun ysa:n käytöstä on luovuttu, käytetään toistaiseksi yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

YSA	YSO
388 2# †a 1950-luku †2 ysa	388 2# †a 1950-luku †2 yso/fin

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/53X-58X.htm> - 567 Huomautus metodologiasta (T)

YSA	YSO
567 ## †b tapaustutkimus †2 ysa	567 ## †b tapaustutkimus †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p10982

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/6XX.htm> - Asiasanakentät (6XX)

648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana

Aika-merkinnät odottavat tulossa olevan uuden standardin mukaista ohjeistusta. Kun ysa:n käytöstä on luovuttu, käytetään toistaiseksi yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

648 YSA/Allärs	YSO
648 #7 †a 1900-luku †2 ysa	648 #7 †a 1900-luku †2 yso/fin
648 #7 †a 1860-talet †2 allars	648 #7 †a 1860-luku †2 yso/swe
648 #7 †a 1920-1970 †2 ysa	648 #7 †a 1920-1970 †2 yso/fin

650 - KONTROLLOIDUN ASIASANASTON ASIASANA (T)

YSO:ssa ei käytetä ketjutusta.

YSA (+Musa) ja ALLÄRS	YSO
650 #7 †a kirjastot †x atk-järjestelmät †2 ysa	650 #7 †a kirjastot †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p2787 650 #7 †a atk-järjestelmät †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p14105
650 #7 †a taloushistoria †z Pohjoismaat †y 1700-luku †y 1800-luku †2 ysa	648 #7 †a 1700-luku †2 yso/fin 648 #7 †a 1800-luku †2 yso/fin 650 #7 †a taloushistoria †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p17789 651 #7 †a Pohjoismaat †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94350
650 #7 †a katt †x djurbeteende †2 allars	650 #7 †a katt †2 yso/swe †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p19378 650 #7 †a djurbeteende †2 yso/swe †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p18481

650 #7 †a viihdemusiikki †z Suomi †y 2000-2009 †2 ysa	<i>Kun kyseessä on kirja tai artikkeli, joka käsittelee suomalaista musiikkia:</i> 648 #7 †a 2000-2009 †2 yso/fin 650 #7 †a viihdemusiikki †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p8434 651 #7 †a Suomi †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426
	<i>Kun kyseessä on nuotti, äänite tai video:</i> 370 ## †g Suomi †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 388 1# †a 2000-2009 †2 yso/fin 655 #7 †a viihdemusiikki †2 slm/fin †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s421
650 #7 †a Titanic (laiva) †2 ysa	610 24 †a Titanic (laiva) (huom. termiä ei löydy YSAsta eikä YSO:sta)
650 #7 †a Finlandia-talo †2 ysa	650 #7 †a Finlandia-talo †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p15419
650 #7 †a olympialaiset †z Yhdysvallat †z Los Angeles †y 1984 †2 ysa	648 #7 †a 1984 †2 fast 650 #7 †a olympialaiset †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p7930 651 #7 †a Yhdysvallat †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p105078 651 #7 †a Los Angeles †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p107719

651 - MAANTIETEELLINEN NIMI ASIASANANA (T)

YSA/Allärs	YSO
651 #7 †a Ranska †2 ysa	651 #7 †a Ranska †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p104968
651 #7 †a Frankrike †2 allars	651 #7 †a Frankrike †2 yso/swe †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p104968
651 #7 †a Ilomantsi †z Möhkö †2 ysa	651 #7 †a Möhkö (Ilomantsi) †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p132576

655 - AINEISTON LAJITYYPPI/MUOTO HAKUTERMINÄ (T)

Tässä kentässä käytetään SLM sanastoa

Vanha	SLM
655 #7 †a oppikirjat †2 ysa	655 #7 †a oppikirjat †2 slm/fin †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s633
655 #7 †a rikoskirjallisuus †2 ysa	655 #7 †a rikoskirjallisuus †2 slm/fin †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s911
655 #7 †a sarjakuvat †2 ysa	655 #7 †a sarjakuvat †2 slm/fin †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s356
655 #7 †a statistik †2 allars	655 #7 †a statistik †2 slm/swe †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s276
655 #7 †a tilastot †2 ysa	655 #7 †a tilastot †2 slm/fin †0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s276

656 - AMMATTI HAKUTERMINÄ (T)

Kenttä ei ole käytössä Melindassa

YSA/Allärs	YSO
656 #7 †a kuvaamataidonopettajat †2 ysa	656 #7 †a kuvaamataidonopettajat †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p7705
656 #7 †a informaattorit †2 ysa	656 #7 †a informaattorit †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p3249

Musiikkiaineistojen RDA kuvailuohje

6. Fyysisen kuvailun jne. kentät (3XX)

370 PAIKKAMERKINTÖ (T)

YSA/Allärs	YSO
370 ## <i>†g Suomi †2 ysa</i>	370 ## <i>†g Suomi †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/ysa/p94426</i>
370 ## <i>†g Venäjä †2 ysa</i>	370 ## <i>†g Venäjä †2 yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/ysa/p94479</i>

388 LUOMISAIKA (T)

Kun YSA:n käytöstä luovutaan eikä uutta standardia ole vielä vahvistettu, käytetään yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

YSA/Allärs	YSO
046 ## <i>†k 1994</i> 388 1# <i>†a 1990-talet †2 allars</i> (1990-luvulla sävelletty teos)	046 ## <i>†k 1994</i> 388 1# <i>†a 1990-talet †2 yso/swe</i>
388 1# <i>†a 2000-2009 †2 ysa</i> (vuonna 2004 äänitetty ja julkaistu ekspressio)	388 1# <i>†a 2000-2009 †2 yso/fin</i>

9. Asiasanakentät (6XX)#9.Asiasanakent%C3%A4t(6XX)-650

650 KONTROLLOIDUN ASIASANASTON ASIASANA (T)

Nykyinen	Ehdotus (J. Saarikko:)
<p>Emotietueessa asiasanoilla luon-nehditaan julkaisukokonaisuuden, sen pääosan tai tärkeimpien osa-alueiden sisältöä.</p> <p>Yksit-täisilleosakohteille voidaan antaa omia asiasanoja, varsinkin jos laajem-massa kokoelmassa on vain jokin kappale, johon ko. asiasana so-veltuu (esim. elokuvamu-siikki). Laajat teokset, kuten sinfoniat, asiasanoitetaan myös osakohteittain. Taidemusiikin kokoelmat, joissa musiikin laji saattaa vaihdella, asiasanoitetaan osakohteiden tasolla.</p>	<p>Emotietueessa asiasanoilla luon-nehditaan julkaisukokonaisuuden, sen pääosan tai tärkeimpien osa-alueiden aihetta. Soitinkokoonpanot kuvataan kentässä 382 käyttämällä Seko-sanaston termejä.</p> <p>Yksit-täisilleosakohteille voidaan antaa omia asiasanoja, varsinkin jos laajem-massa kokoelmassa on vain jokin kappale, johon ko. asiasana so-veltuu (esim. vuodenajat). Laajat teokset, kuten sinfoniat, asiasanoitetaan myös osakohteittain. Taidemusiikin kokoelmat, joissa musiikin aihe saattaa vaihdella, asiasanoitetaan osakohteiden tasolla. Musiikin laji talletetaan kenttään 655.</p>

YSO-sanaston käsitteitä ei ketjuteta.

Nykyinen	Ehdotus (J.Saarikko)
<p>Usein esiintyvät asiasanat ketju-tetaan paikan ja ajan määreillä. Nuottijulkaisuissa paikanmääreillä kuvataan kappa-leiden/teos-ten alkuperämaata, riippu-matta siitä minkä kielinen ko. nuottijulkaisu on. Äänitteissä esittäjien ja esitetyn musiikin paikan- ja ajanmääreet saattavat olla keskenään erilaisia. Aikamääreinä käytetään vuosikymmeniä tai vuosisatoja. Tarvittaessa toistetaan koko kenttää, ei osakenttää †y.</p> <p>Asiasanoituksessa sovelletaan Musiikin asiasanastoa (MUSA). Tarvittaessa tätä täydennetään Yleisellä suomalaisella asiasanastolla (YSA). Jos asiasanaketjussa on sovellettu molempia asiasanastoja, ensimmäinen asiasana eli päätermi määrää osakenttään †2 tallennettavan asiasanaston lyhenteen.</p>	<p>Nuottijulkaisuissa kappa-leiden/teos-ten alkuperämaa kirjataan kenttään 370 riippu-matta siitä minkä kielinen ko. nuottijulkaisu on.</p> <p>Kun aika on aiheena, se kirjataan kenttään 648.</p> <p>Äänitteissä esittäjien ja esitetyn musiikin paikan- ja ajanmääreet saattavat olla keskenään erilaisia. Aikamääreinä käytetään vuosikymmeniä tai vuosisatoja. Aikamääre kirjataan kenttään 388. Tarvittaessa toistetaan kenttää 388.</p> <p>Kun paikka on kuvattavan teoksen aiheena, se merkitään kenttään 651.</p> <p>Teoksen aiheen asiasanoituksessa sovelletaan YSO:a. Sanastotunnus valitaan kielen mukaan joko yso/fin tai yso/swe. 0-osakenttään merkitään aina käsitteen URI tunniste.</p>

YSA/Allärs (sis. Musa/Cilla)	YSO
------------------------------	-----

<p>650 #7 <i>¶a sinfoniat ¶z Suomi ¶y 1990-luku ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a sinfoniset runot ¶z Saksa ¶y 1890-luku ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a orkesterimusiikki ¶z Saksa ¶y 1890-luku ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a orkesterimusiikki ¶x jousiorkesterit ¶z Saksa ¶y 1800-luku ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a orkesterimusiikki ¶x jousiorkesterit ¶z Saksa ¶y 1900-1909 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a sonaatit ¶x piano ¶z Suomi ¶y 2000-2009 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a duot ¶x piano (2) ¶z Alankomaat ¶y 1950-luku ¶2 musa</i> <i>(kaksi pianoa, kaksi soittajaa)</i> 650 #7 <i>¶a duot ¶x piano ¶z Iso-Britannia ¶y 1830-luku ¶2 musa</i> <i>(yksi piano, kaksi soittajaa)</i> 650 #7 <i>¶a kvintetot ¶x yhtyeet ¶z Suomi ¶y 2000-2009 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a kamarimusiikki ¶z Suomi ¶y 2000-2009 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a tekno ¶z Suomi ¶y 2000-2009 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a elektroninen populaarimusiikki ¶x tekno ¶z Suomi ¶y 2000-2009 ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a liturginen musiikki ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a kuoromusiikki ¶x sekakuorot ¶z Yhdysvallat ¶y 1970-luku ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a liturginen musiikki ¶x keskiaika ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a gregoriaaninen laulu ¶x keskiaika ¶2 musa</i></p> <p>240 10 <i>¶a Pelimannit, ¶n op1; ¶o sovitettu, jousiorkesteri</i> 382 01 <i>¶a piano</i> 500 ## <i>¶a Musiikin esityskokoonpano: jousiorkesteri.</i> 650 #7 <i>¶a piano ¶x sovitukset ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a sovitukset ¶x jousiorkesterit ¶2 musa</i> 650 #7 <i>¶a orkesterimusiikki ¶x jousiorkesterit ¶z Suomi ¶y 1950-luku ¶2 musa</i></p>	<p>Oheiset 650-kentän esimerkit eivät kuvaa teoksen aihetta.</p> <p>Esimerkkejä vastaava sisältö talletaan seuraaviin kenttiin:</p> <p><i>¶a osakenttä:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 382 esityskokoonpano, sanastona SEKO TAI • 655 laji- ja muototyyppi, sanastona SLM <p><i>¶x osakenttä</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 382 esityskokoonpano, sanastona SEKO TAI • 655 laji- ja muototyyppi, sanastona SLM <p><i>¶z osakenttä:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 370 luontipaikka, sanastona YSO-PAIKAT <p><i>¶y osakenttä:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 388 luontiaika, sanastona YSO
<p>650 #7 <i>¶a rock ¶z Suomi ¶y 1990-luku ¶2 musa</i></p>	<p>EXPERIMENTAL - seuraavaa ei ole testattu:</p> <p>MARC21 formaatti tarjoaa mahdollisuuden merkitä toisiinsa liittyvät aikaisemmin ketjutettuna esitetyt kentät linkittämällä ne keskenään osakentän 8 avulla</p> <p>370 ## ¶81.2lx <i>¶a Suomi ¶2 yso/fin ¶0</i> http://www.yso.fi/onto/yso/p94426</p> <p>388 #7 ¶81.3lx <i>¶a 1990-luku ¶2 yso/fin</i></p> <p>655 #7 ¶81.1lx <i>¶a rock ¶2 slm ¶0</i> http://um.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s1186</p>